

Benedek Elek

Az aranygapjas kosok

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy gazdag pásztorlegény, s annak kilencvenkilenc juha s három aranygapjas kosa. De aztán olyan szép három állat volt ez a három aranygapjas kos, hogy még a király nyájában sem volt azoknak párja. Őrizte is a legény, mint a szeme fényét. Aludni is úgy aludt, mint a nyúl: csak a fél szemét hunyta le, a másikkal mindig a kosokat nézte.

Egyszer csak elkövetkezett a tél, a legény béreked a nyájával, de hát nagy volt a baj, mert nem termett abban az esztendőben elég széna, s drága pénzért sem kapott még egy szálát sem. Mit csináljon? Az a sok drága juh s azok a gyönyörű kosok most mind egymásra döglenek az éhségtől. Ő bizony - gondolja magában - egyet sem bucsálódik, hanem elhajtja valamerre a szegény állatokat, s addig megy velük, amíg valahol harapnivalót talál nekik.

Hát csakugyan el is indul a juhokkal. Elöl ment a három kos, nagy búsán bégetve, mert már két álló napja nem kaptak csak egy harapás szénát sem. Addig mennek, addig mendegélnek, hogy elérnek egy nagy rengeteg erdőbe. Ennek az erdőnek a kellős közepében volt egy nagy pusztta, s hát azon a pusztán annyi szénaboglya, hogy a szem nem tudta belepni!

Hej, megörvend a legény, s azt mondja magában, hogy ő bizony nem megy tovább egy lépést sem, ezen a helyen megtelepedik, s beleáll a szénába, akárkié legyen.

Nagy hirtelen széjjelhányt egy boglyát, s azt egy szempillantásra fel is szedegették az állatok.

No! eltelik egy nap, egyik boglya fogyott a másik után, s nem is nézett arra senki lélek.

De másnap virradóra csak odajő egy óriás, akkora, hogy a feje az eget verte, s nagy mérgesen a legényre támad:

- Hogy mered az én szénámat étetni, te emberizink?

Aj, megijed a legény szörnyűségesen! Az a rettentő nagy óriás most mindjárt kitapodja még a lelkit is! Mondja neki:

- Ne haragudjék, óriás bátyám uram, hiszen megfizetem, amit a juhaim meettek.

- Nem kell a pénzed - mondta az óriás -, hanem most mindjárt ölj meg harminchárom juhot s egy aranygyapjas kost, azokat egyszerre süsd meg, mert ma még nem früstököltem.

Mit csináljon szegény feje? Meg kellett hogy ölje azokat a drága szép juhokat, de még az aranygyapjas kost is. Hej, de szomorú volt a legény, szinte megrepedt a szíve, mikor a kést az aranygyapjas kos hasába akasztotta. De már ennek meg kellett történni. Előkerít az óriás egy rengeteg nagy üstöt, abba beléhányták a teméntelen sok húst, aztán olyan tüzet csaptak alá, hogy még hetedhét országon is túl világolt a lángja. Meg is sült egy percre annak a harmincnég

állatnak a húsa, s az óriás - akár hiszitek, akár nem - csak belémerített háromszor az üstbe az ő kanáljával, s három falásra mind egy befaló falásig bekapta azt a finom tokányt. Azzal azt sem mondta: hé, legény, cseréljünk pipát - továbbállított.

- No - mondta a legény magában -, én ugyan jó drágán megfizettem azt a kicsi szénát. - Tusakodott, vajon ott maradjon-e! Ő bizony ott marad. Nem bánja már, ha ennyiben van, egye meg mind, amennyi juha van, az a nagybelű óriás.

Megint csak nekiesett két-három boglyának, széjjelhányta, s jóltartotta a juhait. Elkövetkezik a másnap reggel, s hát megint jó az óriás. Már messziről kiáltotta:

- Hamar, legény, hamar ölj le harminchárom juhot s az aranygyapjas kost, mert ma még nem früstököltem.

Mit volt mit tenni, csak megölt harminchárom juhot s az aranygyapjas kost is utána. Az óriás három falásban ezeknek is megette a húsát, s azzal továbbstált nagy begyesen.

Még éppen harminchárom juha s egy aranygyapjas kosa volt a legénynek. A szíve is sírt, ha rájuk nézett. Ha még ezeket is megeszi az óriás, elmehet világgá, úgy marad, mint az ujjam.

Elkövetkezik a harmadik reggel is, hát csakugyan jó az óriás, s messziről kiabálja:

- Hé, legény, hé! Hát azok a juhok még élnek? Mindjárt megöld valamennyit, mert különben szörnyű halált halsz!

Könyörög a legény, istenkedik, hogy hagyja meg már azt a keveset, de az óriás még egy juh farkát sem engedett.

- Hallod-e, hé - mondta a legénynek -, ne huzalkodj nekem sokáig, hanem duvazd ki a bőrükből azokat a juhokat, mert különben csúfot látsz.

Megöli a legény mind egy szálíg a juhokat meg a kost is, beléhányja a teméntelen sok húst az üstbe, s egy nagy rúddal keveri, keveri nagy keservesen.

Egyszerre az óriás, mit gondolt, mit nem, leheveredik a tűz mellé, s elszenderedik.

- No, megállj, te istentelen - gondolja a legény -, nem eszel ebből a húsból, tudom azt az egyet. - Azzal csak kimerített egy kanál jó forró zsírt, s az óriás szemére loccsantotta. Szörnyűt bődült az óriás, felszökik a tűz mellől, tapsant ide, tapsant oda nagy lábaival, ha valahogy rátapsinthatna a legényre.

- No, te emberizink - ordított az óriás -, kioltottad a szemem világát, de vigyázz, hogy a kezem közé ne kerülj, mert erősen megkeserülöd.

Eleget innét is, eleget túl is, kerítgeti mindenféleképpen, de nem volt annyi lelke s istene, hogy meg tudja fogni a legényt. Gondolja az óriás, ezt így soha meg nem fogod, míg a világ s még két nap, ha szép szerint nem. Elkezdett a legénynek hízelkedni mindenféle mézesmázos beszédekkel, hogy így s hogy úgy, hogy őt vezesse mindenfelé, ha már megvakította, és bizony nem bánja meg.

- Nem én - mondta a legény -, szeretnél, ugye, engemet is megenni? Abból nem eszel!

Azt mondta most az óriás:

- Látom, hogy nem lehet túljárni az eszeden, te pásztorlegény. Jól van hát, járj te is békével. Hanem ha már megettem a juhaidat, nem akarom, hogy egész károd legyen, adok neked egy gyűrűt, azt húzd fel az ujjadra, s nagy hasznát veszed, bármerre járj ezen a világon.

Erre az óriás ledobott egy gyűrűt, a legény pedig nagy hirtelen felkapta, s a kisujjára húzta.

Hát ahogy felhúzta, az a gyűrű csak elkezd kiabálni:

- Erre, erre, vak óriás! Erre, erre, vak óriás!

Haj! Megijed a legény, mert az óriás csakugyan ment a gyűrű hangja után. No, most mit csináljon, mindjárt agyontapossa a vak óriás! Eleget akarja lehúzni a gyűrűt, de az úgy az ujjára tapadt, hogy semmiképpen nem tudta lehúzni. Mit volt mit tenni, előrántotta a bicsakját, lenyisszentette az ujját. Volt ott közelibe egy feneketlen tó, s abba belédobta az ujját gyűrűstül. A gyűrű pedig a tóban is csak azt kiabálta:

- Erre, erre, vak óriás! Erre, erre, vak óriás!

Az óriás ment is utána, s egyszerre csak belépett a feneketlen tóba. Úgy elmerült, hogy soha meg nem látta többet az isten áldott napját.

- No, ettől nem kell többet félnem - mondta a legény -, hanem most már én is mehetek világgá.

Elindul a legény, megy, mendegél a nagy rengetegben. Amint menne, találkozik egy szörnyű nagy fekete medvével.

El akar futni, de a medve megszólal, s azt mondja neki:

- Állj meg, hé, ne fuss, mert számadásom van veled. Tudod-e, hogy ki vagyok én? Én annak az óriásnak a testvére vagyok, akit te megvakítottál. Megölhetnélek, de most meghagyom életedet. Hanem azt mondom neked, hogy meg ne merj házasodni az életben, mert ha még a világ végén leszel is, megtalállak, s szörnyű halált halsz.

Fogadkozik a legény, hogy ő nem házasodik meg, hiszen nem is kapna feleséget, mikor nincs neki semmije a földkerekségen. Azzal

továbbmegy nagy szomorúan. Hej, búsult szegény feje, hogy mit is ér az ő élete, ha meg nem házasodhatik!

Megy, mendegél, kiér az erdőből is, s annak a szélén talál egy házat. Abban lakott egy özvegyasszony egyetlen leányával. Bemegy, köszön, s kérdi az asszony, hogy mi járatban van.

- Én bizony, édes nénémasszony, szolgálatot keresnék, ha valaki megfogadna - feleli a legény.

Az özvegyasszonynak megtetszik a legény, s befogadja szolgának. Eltelik egy esztendő, eltelik kettő, s a legény még mindig az özvegyasszonynál lakott. Nem tudott megválni a háztól, mert erősen belé talált habarodni az özvegyasszony leányába. A leány is szerette, s a legény egyszer csak előállott, s megkérte a kezét az özvegyasszonytól. Az pedig azt mondta, hogy nem bánja, ásó-kapa válassza el őket, ha szeretik egymást.

Elfelejtette a legény erős szerelmében, hogy mit mondott a medve, s nagy lakodalmat csapott, de amikor a legjavában folyt a mulatság, egyszer csak szörnyűséges mormogás hallatszik az ajtóban. Aj, meg-

ijed a legény! No, ez bizonyosan a medve. Az volt csakugyan. Cammogott be, s egyenest a legénynek tartott.

Azt mondja a legény a mátkájának:

- Szívem szerelme, nekünk most meg kell válnunk. Elfelejtettem, hogy nekem nem szabad megházasodnom soha ez életben. Az a medve, aki amott jő errefelé, mindjárt megöl.

Sírt a legény, sírt a leány keservesen, elbúcsúztak egymástól, de hogy soha el ne felejsék egymást, egy gyűrűt kettétörtek, egy zseb- kendőt pedig kettéhasítottak, felét eltette a leány, felét a legény a gyűrűnek is, a kendőnek is, s úgy indult a legény bujdosásba.

Azt mondta, hogy éppen a világ végire megy. Hanem a medve utána kiáltott:

- Most megmenekedtél, hanem vigyázz, mert megtalállak, ha a föld alá bújsz is!

Megy a legény hetedhét ország ellen, hegyeken-völgyeken át, s talál egy kicsi házat. Bemegy oda, s hát ott egy olyan ősz öregember lakik, hogy az orra éppen a térdit veri. Köszön neki:

- Adjon isten szerencsés jó estét, öregapó.

- Szerencséd - feleli az ősz ember -, hogy öregapónak szólítottál, mert különben halál fia vagy. Hát hol jársz itt, ahol madár se jár?

Elmondja a legény minden bűjät-baját. Nem tudja, mitévő legyen, szeretne megházasodni, de egy istentelen, medve erőst fenekedik az életire, mindenfelé kíséri, akármerre menjen.

Azt mondja az ősz ember:

- Édes fiam, én nem tudok ez ellen semmit tenni, hanem adok egy gyűrűt; aztán menj azzal tovább. Innét kétnapi járásra lakik egy nálam is öregebb ember, monddaj neki, hogy mit adtam, talán ő is ad valamit.

Megköszöni a legény a gyűrűt, s továbbindul. Két nap múlva csakugyan elérkezik, ahová az ősz ember igazította. De abban a házban olyan ősz ember lakott, hogy az elsőnek apja lehetett volna.

Köszön ennek is:

- Szerencsés jó estét, öregapó!

- Áldott szerencséd, hogy öregapónak szólítottál. Hát mi szél vetett ide, édes fiam?

Mondja a legény a dolgát, s hogy egy ősz ember igazította ide, ha ő is adna valamit.

Azt mondja az ősz ember:

- Egyebet én sem adhatok, fiam, gyűrűnél, csak tedd el jól, s menj még két napot, aztán találsz egy házat, abban még nálam is öregebb embert, majd ad az is valamit.

Megy a legény, s meg sem állott, míg ahhoz a házhoz nem ért. Ott ült egy nagy karosszékbén az ősz ember, az ölében egy nagy könyv

volt, s abból olvasgatott. Köszön a legény, az ősz ember fölnez, s azt mondja:

- No, éppen kerek száz esztendeje, hogy embert nem láttam, hát te hogy kerültél ide, te szegény legény?

Mondja a legény, hogy miben jár.

- Jól van, édes fiam, ne búsulj. Adok én is egy gyűrűt neked, tedd a többihez. Aztán menj tovább, s addig menj, míg az út kétfelé nem válik. A két út közt van egy domb, a három gyűrűt tedd le oda, te pedig feküdj rájuk, s el ne mozdulj reggelig, aludj ott egész éjjel. Mikor reggel megébredsz, három nagy kutya lesz melletted a három gyűrű helyett. Egyet szólíts Mindentudónak, egyet Világonátallátónak, s a harmadikat szólítsd Földnehezének. Menj aztán ezekkel, amerre a szemed lát, ne félj a medvétől.

Megköszöni szépen a legény a jó tanácsot, elbúcsúzik, s továbbindul. Másnap estére kelve keresztúthoz ér, s ott meg is állapodik. Hát csakugyan volt egy domb ott. Leteszi a három gyűrűt, ráfekszik, elalszik, s reggel, mire felébred, akkora három kutya heverészett

mellette, mint három nagy sütökemence. Mondja egymás után a nevüket, s mind a három elejibe szökik a nevire, s a legény jól megjegyzi, hogy melyik-másik.

Mármost szervusz, világ. Csak lássa meg a medvét, tudom istenem, úgy széjjelszaggattatja ezekkel a kutyákkal, hogy egy porcikája sem marad.

Ment a legény, ment hegyeken-völgyeken által, s elért egy kicsi házba. Ott lakott egy csúnya vén boszorkány, s beszélődik ahhoz szolgának. Azt mondta neki a boszorkány, hogy nála nem lesz egyéb dolga, csak mindennap menjen vadászni, s hozzon egy nyulat.

El is ment a legény már első nap nyulászni, s magával vitte a kutyákat is. Amíg odajárt, csak beállít a medve a boszorkányhoz, s megkérdezi, hogy egy ilyen s ilyen legényt nem látott-e.

- De bizony láttam - mondta a boszorkány -, nálam van szolgálatban.

- No, ha nálad van, bizony meg is ölöm - mondta a medve.

A boszorkány erre azt mondta, hogy tőle ugyan megölheti, mert neki az a legény senkije, ő bizony kútba nem szökik utána.

Aztán elegyezték, hogy a medve lefekszik az ajtó küszöbén belül. Nagy hirtelen vájtak egy gödröt, s abba feküdt, hogy se a legény, se a kutyák észre ne vegyék, mert különben mindjárt összetépik, s mikor a legény belép, csak szökjék a nyakába, s fojtsa meg.

Befekszik a medve a gödörbe, s aközben a legény is hazaindul a vadászatról egy nyúllal. Amint jődögélnek, csak összedugja az orrát a három kutya, s Mindentudó azt mondja:

- Ti csak maradjatok a gazdával, én előrefutok, mert baj van otthon!

Azzal megfutamodik, s ahogy hazaért, egyenest a küszöbnek ment s ráfeküdt. Hazaérkezik a legény is a másik két kutyával, be akar menni, de Mindentudó nem mozdult el a küszöbről. Átlépte volna, de akkora volt, mint egy sütőkemence. Eleget mondta szépen neki, hogy kuss félre, Mindentudó! Mindentudó meg sem mozdult. Rúgta,

verte, bizony nem mozdult az. Mit volt mit tenni, az ablakon kellett hogy bemásszék.

Aztán beült a tűzhely mellé, a nyulat megsütötte, a boszorkánnyal megették, s a medve meg sem mert moccanni a gödörben. Másnap is elmegy a kutyákkal vadászni. Mérgelődött, morgolódott a medve, hogy nem ölhetette meg a legényt. Hogy is ölhetné meg, mind azon törte magát.

Azt mondja a vén boszorkány:

- Hallod-e, te medve, tudom én, mit csinálj. Ássunk a katlan alá egy gödröt, feküdj oda, s mikor odamegy, hogy a nyulat megsüsse, szökjél ki a gödörből, s dobd a tűzbe.

Úgy is tesznek. Gödröt ásnak a katlan alá, s a medve belefekszik. De Mindentudó azt is tudta, s ismét megsuttintotta a társainak, hogy baj van otthon. Fogja magát Világonátallató, beléheveredik egy pocsoltyába, azzal előrefut, otthon egyenest ráfekszik a tűzre, s az mindjárt kialudt.

Hazaért a legény is, meg akarja sütni a nyulat, de hát Világonátallató ott fekszik nagy lucskosan, egy szikra tűz sincs; hiába kiabál, neki: kuss el, Világonátallató! - hiába üti, veri, el nem mozdult az onnét. A legény nagy mérgibe kiment a házból, lefeküdt a csűrbe, s akkor a kutyák is utána sompolyogtak.

De bezzeg csak most mérgeződött istenigazában a medve koma! Azt mondotta a vén boszorkánynak, hogy ha holnap el nem pusztíthatja azt a legényt, akkor őt pusztítja el.

- Jól van, nem bánom - esküdözött a boszorkány -, szaggass hetvenhét darabra, ha holnap meg nem ölheted az istentelent. Feküdj most az ágy alá, ott csak meg nem látnak azok az ördögös kutyák - mert bizonyosan a kutyák mesterkednek ellenünk -, s amint belép, ugorj ki az ágy alól, s tégy vele, amit akarsz.

Elmegy a legény harmadnap, a kutyák is vele mennek, a medve pedig befekszik az ágy alá. Hanem Mindentudó ezt is jól tudta, s megint csak összesúgtak-búgtak. Aj! megrugaszkodik erre Földneheze, s hazáig meg sem állott.

Befut a házba, s egyenest felfekszik az ágyba. De úgy ránehezedett az ágyra, hogy a medve meg sem tudott moccanni, s a legény békeségesen megsüthette a nyulat, aztán jóllakott, elnyúlt a tűzhely alatt, s úgy aludt ott reggelig, mint a bunda.

A vén boszorkány pedig nem találta a helyét, csak hogy ki nem törte az erős nyavalya szörnyű félelmében. Vége az életének, ha a legény elmegy hazulról. Gondolja, még próbál egyet, hátha azzal a legényt is elpusztíthatná, s az ő életét is megmenthetné. Azt mondja a legénynek, mikor felkészült, hogy vadászni induljon:

- Minek is viszed magaddal azokat a nehéz kutyákat, hiszen azok úgysem fogják el a nyulat. Ne fáraszd mindig, inkább rekeszd be a csűrbe, míg te odajársz.

A legény széles e világért sem gondolta, hogy a medve a háznál van, hallgatott a boszorkányra, s csakugyan be is rekesztette a kutyákat a csűrbe. Azzal elment vadászni. Jó haza estefelé, s hát a medve csak elejébe toppan. Megijed s legény, uzsgyi neki, vesd el magad! - megfutamodik, hátra a kertbe, s felmászik egy fára.

- Mászhatsz! - kiáltott a medve. - Még az égbe is felmászhatsz, már meg nem szabadulsz a körmöm közül!

Könyörgött a legény, kegyelmezzon fiatal életének, de a medve mind csak azt kiabálta:

- Szállj le onnét, mert ha nem, én szállítalak le, azt pedig nem köszönöd meg.

- Jól van - mondta a legény -, leszállok, csak engedd meg, hogy elébb hármat kiáltsak.

- Kiálthatsz tizenhármat is, úgyis halál fia vagy.

Kiált a legény, ahogy csak a torkán kifért:

- Nye, Mindentudó, nye!

Hallja ezt Mindentudó, s mondja a többinek:

- Hé, halljátok-e, a gazdám az én nevemet kiáltotta.

- Talán bizony álmodtál - mondta Világonátallató s Földneheze, mert ők csakugyan nem hallottak semmit.

Egy kis idő múlva ismét kiált a legény:

- Nye, Világonátallató, nye!

Hallja ezt Világonátallató, s mondja a másik kettőnek:

- Nem hallottátok-e? Mintha most engem szólított volna a gazdánk!

Most Mindentudó s Földneheze nem hallotta, s azt mondták Világonátallátónak, hogy bizonyosan álmodtál.

Harmadszor kiált a legény, ahogy csak a torkán kifért:

- Nye, Földneheze, nye!

Most Földneheze hallotta a kiáltást, s a többi nem.

- De bizony az én nevemet hallottam szólítani - mondta Földneheze.

- No, ha igen - szólott Mindentudó -, menjünk, mert a gazdánk veszedelemben van.

Aj! megrugaszkodnak, de közmént legyen mondva, a medve rengeteg nagy kövekkel s sziklával körülzárt volt a csűr, még a fedelét is jól megnyomta, hogy a kutyák ki ne szabadulhassanak. Nekiszökik Mindentudó a csűr falának, rúg egyet rajta, csak megrendül a csűr belé; rúg egyet Világonátallató, s arra kidőlt félig; rúg egyet Földneheze, s erre úgy széjjelduvadt az egész csűr, mintha nem is lett volna.

Ezalatt a medve felmászott a fára, s éppen meg akarta ragadni a legényt, hogy megölje. Meglátják ezt a kutyák, szökik egyet Mindentudó, de nem tudott egy szökésbe ott teremni a medvével; szökik Világonátallató, s ez felszökött a fának fele magasságára; szökik most Földneheze, s ez éppen a medvéhez szökött.

Belecsimpeszkedik a medve torkába, ránt egyet rajta, s úgy leteremti, hogy éppen Világonátallatóig hengeredett; rándít egyet rajta Világonátallató is, s lehajítja Mindentudóhoz; ez nyakszirten ragadja, s úgy levágja, hogy csak megnyekent a földön. Aló neki! leszö-

kik mind a három kutya a fáról, közrefogják a medvét, s úgy szertetérik, hogy még a hetvenhetedik porcikája is hetvenhét felé szakadt.

Azt mondja most Mindentudó:

- No, ezzel készen vagyunk, de még hátra van a vén boszorkány, szaggassuk össze azt is, mert megérdemli.

Mindjárt elfutottak, s a boszorkányt is összeszaggatták.

De bezzeg örvendett a legény, hogy már többet nem kell félnie a medvétől. Hálálkodott magában az ősz embereknek, hogy neki ilyen áldott hú kutyákat adtak. Gondolja, már nincs rájuk több szüksége, visszaviszi, szépen megköszöni, s talán elmegy haza, ha ugyan lenne még otthon keresnivalója.

Megérkezik a legöregebb ősz emberhez, elmondja, hol járt, miken ment által, s vissza akarja adni a kutyákat.

Azt mondja az ősz ember:

- Csak tartsd meg magadnál, édes fiam, menj vissza ahhoz a dombhoz, ahol egyszer háltál. Hálj ott az éjen is, s reggelre a három kutyából három gyűrű lesz újra, azokat vidd el magaddal, s nem vallod majd kárát.

Megköszönte az ősz ember jóságát, elbúcsúzott tőle, s meg sem állott addig a dombig. Ott lefeküdt a kutyákkal, s hát reggelre csakugyan három aranygyűrű volt mellette. Elteszi szépen a gyűrűket, s elindul hazafelé.

Sok hegyeken-völgyeken ment átal, még a haja is őszülni kezdett a rengeteg nagy útban, de addig ment, addig ment, hogy éppen abba a faluba ért, ahol az ő mátkája lakott.

Kérdi az embereket, hogy mi hír a faluban. Mondják neki, hogy nincs semmi különös változás, csak ez s ez a leány ma mond hitet egy legénynek.

Hej, az éppen az ő mátkája volt! Fogja magát, koldusgúnyába öltözik, s elmegy a lakodalmas házhoz. Amint ott álldogálna az ajtó

megett, odamegy a menyasszony, s megkínálja egy pohár borral. Azt mondja neki a legény:

- Iszom, de csak úgy, ha te megiszod a felét.

A leánynak jókedve volt, s azt mondta:

- Legyen meg a kend kívánsága.

Felhajtja a legény félig a bort, s titkon a pohárba veti a fél gyűrűt, akinek a párját a leánynál hagyta volt. A leány is felhajtja a maradék bort, s hát, mit lát a pohár fenekén! A gyűrű felét.

- Hát ezt hol kapta kend?

- Ott, ahol te a másik felét!

Közben előveszi a legény a fél zsebkendőt is, s azt mondja:

- Ha már bort ittam, meg is törülöm a számát.

- Hát azt hol kapta kend?

- Ott, ahol te a másik felét!

Hej! szalad a leány a ládjához, kinyitja, s előveszi a fél gyűrűt s a fél kendőt. Összeteszik a két fél gyűrűt, a két fél kendőt, s hát úgy talál, mint a bodosi lakodalom: sem több, sem kevesebb.

De lett is nagy öröm! A leány mindjárt a nyakába borult a régi jegybéli mátkájának, s a másiknak azt mondta: jó utat, ahol sár nincs. Csaptak aztán olyan lakodalmat, hogy sánta Mihók bá ott törte ki a lábát a nagy táncolásban.

Hát a három gyűrűvel mi lett?

Azzal a három aranygyűrűvel az lett, hogy lakodalom után kezébe veszi az ifiasszony, nézi, nézi, s mondja, hogy milyen jó volna ez a három gyűrű az ő ujjára. Még jól ki sem tudta mondani, csak kiesik a kezéből mind a három gyűrű, s láss csudát! - olyan gyönyörű három aranygyapjas kos lett azokból, hogy olyan gyönyörűt még emberi szem nem látott.

Örvendett az ifiember, hogy azt sem tudta, melyik lábára álljon, s esküdözött égre-földre, hogy ezek a régi kosok, akiket az óriás fel-

falt. Alig mondta ezt, bégetni kezd a három kos, s hát, mintha csak a földből termettek volna elő, béomlik az udvarra a kilencvenkilenc juh! Még csak most lett igazi kedve az ifiembernek.

Hiszen ez így éppen jól volt. Eleget sanyargott szegény feje.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.